

Europan HR

EUROPAN 16 – LIVING CITIES/ ŽIVI GRADOVI

Europan 15, lokacija Vojarna Luščić, Karlovac, prvonagrađeni rad

ŠTO JE EUROPAN?

Europan je najveći europski međunarodni arhitektonsko urbanistički natječaj s ciljem provedbe nagrađenih rješenja. Europan surađuje s odabranim europskim gradovima i općinama u otvorenim natječajnim postupcima, koje od 1989. organizira u dvogodišnjim ciklusima a na kojima mogu sudjelovati arhitekti i urbanisti mlađi od 40 godina. Kao partner Europa možete ponuditi lokaciju za natječaj i dobiti priliku da mladi i inovativni arhitektonski timovi čitave Europe ponude svoje ideje u rješavanju problema i izazova vaše lokacije i šireg područja.

Partner u mreži europske kulture planiranja

Europan pokreće pilot projekte putem posebno osmišljenog procesa koji pruža inovativne strategije osiguranja kvalitete. Sa sveobuhvatnim, kompetentnim i angažiranim pristupom od pripreme do provedbe, Europani partneri na lokaciji postaju ključni igrači u kompetentnoj mreži europske kulture planiranja. Šesnaesti krug natjecanja fokusira se na sinergije.

Kao partner gradovima, Europan Hrvatska nudi platformu za vašu lokalnu, nacionalnu i međunarodnu promociju. Proces i rezultati Europa 16 pojavit će se na domaćim i inozemnim

izložbama, u publikacijama i press izvješćima, kao i on-line i u drugim medijima. Međunarodne radionice i tri europska foruma omogućuju izravnu razmjenu između aktera iz politike, uprave, kulture i planiranja.

Know how – više od 2 milijarde kvadratnih metara inovativnog planiranja

Gradovi partneri Europana imat će koristi od više od 30 godina praktičnog iskustva u podršci inovativnim razvojnim procesima. Potencijal natječajnih lokacija istražuje Europanova međunarodna mreža koja rezultira novim, često neočekivanim perspektivama. Ovim procesom, kao Europanov partner, dobit ćete nove uvide za buduće aktivnosti.

Otvoreno za čitavu europu: strategije za budućnost!

Najbolji timovi mladih arhitekata u Evropi razvijaju strategije za inovativnu i održivu arhitekturu. Otvorena procedura širom Europe naglašava ambiciju Europana da odgovori na lokalne izazove projektima koji donose znanje iz više država, iz više područja i sa novim, svježim pogledom na ponuđenu lokaciju. Pri ocjenjivanju projekata međunarodni žiri radi zajedno s lokalnim stručnjacima.

Financijski model kao sinergija između europskih partnera:

Paket natječaja uključuje: organizaciju, moderiranje, nagradni fond, izložbu, kongrese, publikacije, radionice. Ukoliko postoji više lokacija, dio zajedničkih troškova se dijeli. Zahvaljujući istodobnom provođenju putem međunarodne platforme, Europanovi natječaji su cijenom povoljni, a plaćanje se vrši prema situacijama kroz trogodišnje razdoblje.

Europan 15, Forum gradova i žirija u Innsbrucku, listopad 2019.

EUROPAN 16: ŽIVI GRADOVI

Tema Europana 16 fokusirana je na žive gradove u kojima nastaju nove sinergije svih pojava u okolišu, prirodi, društvu, gospodarstvu, kulturi i politici; promišljanje prostora u smislu zajedničkog razvoja i međudjelovanja, kao i rad s regenerativnom projektnom dinamikom, kombinirajući metabolički i inkluzivni princip.

Nepredvidivi izazovi, kakav je i ovaj s globalnom pandemijom (a nakon definiranja teme od strane Znanstvenog vijeća Europana), potvrđuju potrebu za brzim prilagodbama i redefiniranjem postojećih i ustaljenih modela.

Lokacije trebaju odgovarati temi ciklusa „živi gradovi“ – i istovremeno dvjema podtemama: metabolizam i inkluzivnost.

METABOLIZAM

- transformacija postojećeg, uzimajući u obzir utjecaj na okoliš;
- procesi koji razvijaju gospodarenje resursima i korištenje postojećeg u različitim mjerilima;
- lokacije pod utjecajem klimatskih promjena, prema kojima treba prilagoditi prostorna rješenja.

INKLUZIVNOST

- na prostorima gdje je moguće razviti ravnomjerni i pravedni društveni razvoj;
- programima koji potiču društvenu različitost i integraciju u borbi protiv društvene segregacije;
- procesima koji uključuju sve dionike, posebno izravne korisnike i stanovnike.

Lokacije natječaja E16 trebaju odgovarati navedenim kriterijima urbanog metabolizma i inkluzivnosti.

Lokacije se definiraju kao dva područja različitih mjerila:

1. Područje promišljanja (označeno crvenom linijom) uključuje širi kontekst projektnog područja s osnovnim parametrima utjecaja – prirodnim elementima, infrastrukturom mobilnosti, zaštitom okoliša i programskim okvirom.
2. Područje projekta (označeno žutom linijom) na kojem se planira detaljniji projekt.

Područje promišljanja i područje projekta su komplementarni i utječu jedno na drugo.

MJERILO

Lokacije mogu biti različitih mjerila u odnosu na različite interese aktera i različite postnatječajne procese, a dijele se u tri kategorije:

MJERILO S: IMPACT MISSION

Male lokacije, koje će utjecati na šire urbano područje.

MJERILO L: ARTICULATION MISSION

Lokacije srednje veličine – između mjerila grada i arhitekture – traži se odgovor na specifičnu logiku lokacije, koji se artikulira u skladu sa širim okružjem.

MJERILO XL: TRANS-LOCAL MISSION

Velike lokacije, gdje se u obzir uzima zajednički razvoj kulturnih, ekoloških, infrastrukturnih i geopolitičkih tema na širem teritorijalnom mjerilu, a artikulira se u manjem mjerilu.

Koje god mjerilo je odabранo za konkretnu lokaciju, transformacija treba omogućiti planiranje u sva tri mjerila.

Europan 15, lokacija Ždrijac u Ninu, zračni snimak

EUROPAN 16 - TEMA

ŽIVI GRADOVI

Projekti -procesi za obnovu naseljenih sredina

UVOD

U uvjetima antropocena - novog bio-geološkog razdoblja koje svjedoči o globalnim destruktivnim utjecajima ljudskih aktivnosti na život na zemlji – postavlja se pitanje kako se možemo suočiti s klimatskim promjenama i nejednakostima i kako drugačije osmislitи načine naseljavanja prostora?

Tema Europana 16 fokusirana je na žive gradove kao novu paradigmu sinergije zaštite okoliša, prirodnih, društvenih, gospodarskih, kulturnih i političkih dimenzija.

Ova nas paradigma navodi na razmišljanje o ko-evoluciji i međudjelovanju u prostoru te regenerativnoj projektnoj dinamici koja kombinira metabolički i inkluzivni princip.

1

KALENDAR

METABOLIČKI PROCESI

Metabolički procesi su više od spoja prirode i kulture. Oni omogućuju da Europan, djelujući istovremeno na polju arhitekture, urbanizme i krajobrazne arhitekture, prepozna i ukaže na niz transformacija, uključujući i prirodne elemente kao dio životnih ciklusa - vodu, materijalne tokove, energiju. Svi ti međuodnosi zajedno utječu na nastanjeni okoliš.

Takav okoliš razmatra se kao složeni ekosustav s ulascima i izlascima, i u permanentnom je razvoju. Razvijanje takvih cikličkih procesa vodi ka projektiranju uz minimalan utjecaj na okoliš i minimalnu potrošnju neobnovljive energije, te promovira nove oblike stanovanja.

Metabolički procesi potiču projektiranje na različitim razinama. Recikliranje, korištenje organskog ili energetskog materijala, prilagođavanje klimatskim promjenama, integracija prirode i biološke raznolikosti, metabolički su procesi koji bi na lokacijama Europana 16 trebali omogućiti transformaciju u ekosustave prirodnog i kulturnog krajolika.

Upravo bi metabolička dinamika trebala biti uključena i afirmirana kroz prijedloge u projektnim rješenjima.

Europan 15, lokacija naselje Ždrijac, Nin, prvonagrađeni rad

INKLUZIVNI PROCESI

Urbane sredine se sve više susreću sa segregacijom, nejednakostu, sukobima proizašlim iz nedovoljne vidljivosti, isključenosti, marginalizacije i nedostupnosti stanovanja, rada, obrazovanja i sadržaja javnih namjena. Kao sredstvo borbe protiv takvih lomova u društvu, naseljene bi sredine trebale biti nositelji podrške novim inkluzivnim politikama i praksama.

Inkluzivni procesi djeluju putem podržavanja teritorijalne pravednosti artikulacijom društvenih i ekoloških tema. Potrebno je naglasiti važnost dostupnosti javne infrastrukture i stanovanja. Inkluziju je moguće postići i transformacijom marginaliziranih prostora u mjesta razmjene, učenja i biološke raznolikosti. Time se omogućavaju novi narativi inkluzije naseljenog prostora u različitim mjerilima te promiče razvoj participativne demokracije.

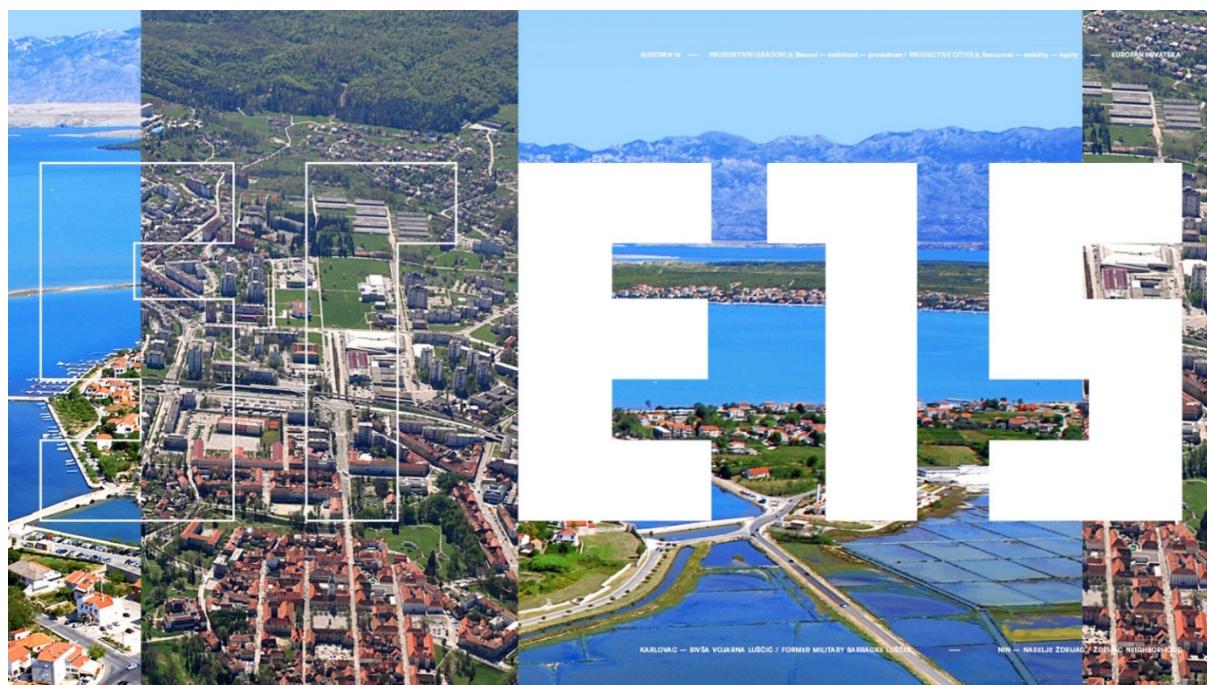
Pri izboru lokacija i definiranju programskog okvira, kao i pri ocjenjivanju radova, Europan 16 će se tom tematikom posebno baviti.

ZAKLJUČAK

Kako bismo prevenirali i prevladali društvenu i ekološku krizu, potrebno je uključiti nove, kreativne i odgovorne projektne dinamike povezane s ciklusima i ritmom prirode, uključujući metaboličke i inkluzivne procese.

Lokacije ciklusa Europan 16 moraju, kao predviđene transformacije, sadržavati te dvije dimenzije. Kako se može baviti prostorom, a istodobno štedjeti resurse, zajednička dobra, procese recikliranja, dijeljenje prostora i vremena? Kako metaboličkim procesima i inkluzivnim djelovanjem stjecati otpornost živih gradova na lokalne i globalne ugroze?

Ovo su osnovna pitanja natječajnog ciklusa Europan 16.

Europan 15, publikacija rezultata za hrvatske lokacije